

det tror jeg ikke, man behøver at regne med. Ikke faa Præstegaardsjorder er nemlig forpagtede af Ejere af andre Bedrifter, Proprietærer eller Gaardmænd, og der vil ikke være Tale om, at en saadan Forpagter skal have et Stykke af Præstegaardsjorden, og hvor Præstegaardsjorden ikke er lagt ind under en anden Bedrift, er Præstegaardens Avling ofte saa stor, at jeg tvivler noget om, at den nuværende Forpagter vil føle sig tilfredsstillet ved at blive Indehaver af et mindre Jordbrug, saaledes som der her bliver Tale om. Alt taler efter min Mening for, at man vil komme til at raade over mindst 30 000 Tdr. Land af Præstegaardsjorderne.

Som sagt, jeg har kun Grund til at udtale min Tilfredshed med den Modtagelse, mit Lovforslag har faaet, og jeg haaber, at det skal kunne gennemføres til Gavn for ikke saa faa Husmænd, og saaledes, at disse Jorder bliver ganske anderledes udnyttet, end de nu bliver.

Marott: Jeg finder ikke, at der under denne Debat er fremsat særlig vægtige Indvendinger mod Socialdemokratiets Standpunkt til Spørgsmaalet om en Omordning af Lensgodsvæsenet, saaledes som jeg forleden Dag havde den Ære at udvikle dette Standpunkt, og der er derfor heller ikke Grund til noget længere Gensvar.

Den højtærede Justitsminister bemærkede, at dette vort Forslag kun kunde gennemføres ved en almindelig Socialisering af Jorden. Jeg vil spørge: Hvorfor da ikke foretage dette Skridt nu for disse Hjemfaldsgodsets Vedkommende? Hvorfor skal vi altid vente? Den højtærede Minister opfordrede forleden i sin Henvendelse til den konservative Del af Tinget denne til at kende sin Besøgelsestid. Jeg mener, at netop nu er Besøgelsestiden kommet til at gøre et kraftigt Skridt i Retning af en Omordning af hele dette Forhold. Man kan sige, at det for Tiden ramler overalt i Verden. Mener den højtærede Minister maaske, at det skal ramle her først, inden vi kan gennemføre denne Reform? Jeg tror ikke, at det er en Betingelse for at gøre et saadant Forslag til Lov. Jeg mener, at det kan ske under ganske normale Forhold, og jeg tror at kunne anføre Meninger fra Jurister og andre, der godtgør Berettigelsen af det Standpunkt, som Socialdemokratiet har indtaget i denne Sag. Hvis det imidlertid ikke kan lade sig gøre, er der saa meget større Grund for os Socialdemokrater

til at søge at skabe os et Flertal her paa Rigsdagen, saaledes at Reformen kan blive gennemført paa normal Vis. Skal vi virkelig gennemføre en grundig Reform med Hensyn til Fordelingen af Landets Jord, kan vi ikke blive staaende ved det, der her er foreslaaet af Regeringen, saa maa vi tage ganske anderledes grundigt fat, og det vil man kunne gøre i Henhold til vort Forslag. Regeringens Forslag er paa dette Omraade i Virkeligheden umaadelig moderat. Den højtærede Minister oplyste selv forleden, at det egentlig kun er Godsejernes Krigstjeneste, der inddrages ved det Lovforslag, han har forelagt. Han tilføjer: disse Godsejere vil være lige saa rige efter et saadant Lovforslags Vedtagelse som før Krigen. Det forekommer mig, at en saadan Løsning i Virkeligheden ikke er nogen Løsning af hele dette urimelige Besiddelsesforhold. Det er i alt Fald ikke en Løsning, jeg tror, der kan tilfredsstille den store Del af Befolkningen. Det er ikke en Løsning, hvorved vi kan faa de Titusinder af nye smaa Jorddyrkere, som det maa være Rigsdagens Opgave at faa frem.

Den højtærede Minister anstillede en Sammenligning in mellem Grundelementerne Jorden, Lyset og Luften, idet jeg i mine Bemærkninger forleden gjorde opmærksom paa, at Jorden jo er Fundamentet for hele Menneskeheden. Jorden er vor eneste Rigdomskilde, og hvis man ikke vil nægte Mennesker Ret til at leve paa Jorden, Ret til Livsopholdet, kan man heller ikke nægte dem Ret til Jorden, lige saa lidt som man kan nægte dem Ret til Lys og Luft. Saa gør den højtærede Justitsminister opmærksom paa, at Jorden er kun til Stede i begrænset Mængde, medens derimod de andre Elementer er til Stede i ubegrænset Mængde. Ja, det er rigtigt nok, men saa meget mere Grund er der altsaa til at søge at faa gennemført en retfærdig Fordeling af Jorden. Den Fordeling af Jorden her i Danmark, som i Øjeblikket giver sig Udslag i, at 80 Adelsfamilier ligger inde med lige saa megen Jord som 150 000 Husmandsfamilier, den er det netop, vi med vort Forslag vil søge forandret. Nu er det ganske vist saaledes, at selv om dette Forslag bliver gennemført, kan ikke alle blive Agerdyrkere; jeg ved godt, at alle Mennesker kan ikke faa deres lige Stykke af Jorden. Men naar jeg taler om Retten til Jorden, tænker jeg mig ikke alene Retten gennemført som en Ret til at erholde et Jordstykke til Hjem og til Virke, men jeg tænker mig ogsaa Retten til Jorden